

21 januari 2019

De Poort van Dijk

Spiritualiteit

De maand van de spiritualiteit is al weer een poosje onderweg. Een hele maand lang kunnen we genieten van allerlei spirituele uitstapjes van een hoogstpersoonlijke weg naar binnen of juist de blik naar buiten gericht.

Altijd, wanneer die S in de maand is, dwalen mijn gedachten terug naar mijn kindertijd. Het vroege opstaan 's ochtends in de winter, het gekraak van de asla van de kachel. De 'slakken' die mijn Mem eerst moest verwijderen alvorens de kachel werd aangestoken met een scheutje spiritus. De micaruitjes van de haard, die op de zaterdag keurig gepoetst werden met -alweer- spiritus. Het kost geen enkele moeite om in mijn gedachten de geur op te roepen. Ja, zelfs de geur van het zwarte antraciet vindt moeiteloos een weg in mijn geheugen.

Het woord *spiritus* is ontleend aan het Latijn, het woord voor 'geest'. Het duidt erop dat de spiritus, zoals boven omschreven, snel verdamppt. Is het een wonder dat ik niet altijd even goed uit de voeten kan met woorden als 'spiritueel' en 'spiritualiteit'? Het heeft altijd die vluchtige betekenis behouden. Op de een of andere manier heeft het voor mij te maken met een soort van 'zweverig religieus' ervaren. Het staat haaks op het met twee benen op een nuchtere grond staan om met name de ethische kanten van de religie voor ogen te houden.

Door de eeuwen heen heeft het S-woord voortdurend kleine betekenisverschuivingen ondergaan. Er kan inmiddels zelfs sprake zijn van atheïstische spiritualiteit of religiositeit. Binnen de kerken roept deze benadering discussie op.

Ik ben er zelf nog steeds niet uit. Het vluchtige, vaak naar binnen gekeerde en de aandacht voor de eigen ziel ... dat zit me dwars. Doe mij maar het stevige, in de grond gewortelde omzien naar en bekommernis voelen voor elkaar.

Foekje Dijk